

 Η καινούργια νουβέλα της Έρσης			
Media:	ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Page:	17,21
Author:		Surface:	1214.58 cm ²
Subjects:		Published at:	31-05-2026
		Circulation:	2470

Η καινούργια νουβέλα της Έρσης Σωτηροπούλου, μια καθηλωτική ελεγεία στον θάνατο και στη φθορά που προηγείται

Βιβλιο-φιλικά

Η άκρατη ταπείνωση

Η νουβέλα της Έρης Σωτηροπούλου είναι μια καθηλωτική ελεγεία στον θάνατο και στη φθορά που προηγείται

Της
ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΜΠΟΓΙΑΝΟΥ

Τρία χρόνια μετά τη συλλογή διηγημάτων «Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα» και ενώ έχουν κυκλοφορήσει κάποια παλιότερα σημαντικά έργα της, η Έρη Σωτηροπούλου επανέρχεται με την ολιγοσέλιδη νουβέλα «Σενιορίτα». Μια καθηλωτική ελεγεία στον θάνατο και στη φθορά που προηγείται. Η ηρωίδα της, η Σενιορίτα του τίτλου -ονοματοδοσία από την προσφώνηση ενός μυστηριακού ζητιάνου που μοιάζει με σαμάνο αλλά μπορεί και να μην είναι-, σε μια εσωτερική διαρκή σύγκρουση με τον εαυτό της, δεν αποδέχεται το αναπόφευκτο του θανάτου, ψάχνοντας τρόπους να τον νικήσει -τι θα μπορούσε να κάνει και δεν τον έκανε, πού ολιγόωρησε, γιατί- ενώ εκείνος έχει ήδη εγκατασταθεί στη ζωή της ασκώντας την αιτήσιμη εξουσία του. Η συνεχής πάλη με τον ανεπαρκή εαυτό είναι το θέμα της νουβέλας. Η ενοχή του ζωντανού που παραμένει ζωντανός ακόμη και όταν ο αγαπημένος είναι ήδη νεκρός. Ταπεινωμένος από τον θάνατο. Γιατί αυτός, ο θάνατος, είναι η άκρατη ταπείνωση. Έτσι τουλάχιστον τον αντιλαμβάνεται η Σενιορίτα.

Η ιστορία ξεκινάει από μια ανυπακοή. Η ηρωίδα παρακούει τη συμβουλή να μην κυκλοφορεί μόνη της μετά τη δύση του ήλιου και βγαίνει έξω μετά από τρεις μέρες εγκλεισμού. Το σκηνικό στο οποίο εξελίσσεται η αφήγηση είναι η Πόλη του Μεξικού. Αν και δεν κατονο-

μάζεται, η αναφορά στην Ημέρα των Νεκρών, σ' αυτή την τόσο γνωστή γιορτή των Μεξικανών κατά την οποία το πένθος μετουσιώνεται σε έκσταση και πανηγύρι, παραπέμπει εκεί. Τη βλέπουμε καθημένη σε μια taqueria, ένα άθλιο μουντό μέρος. «Τι είχε στο νου της όταν μπήκε στην taqueria, βρήκε το μέρος απίσιοτο, καταθλιπτικό, ούτε με σφαίρες είπε μέσα της, αλλά αντί να κάνει στροφή επιτόπου για να φύγει, προχώρησε κατευθείαν σ' αυτό το τραπέζι, το χειρότερο, που κρεμόταν σαν ακρωτηριασμένο μπράτσο στον δρόμο και κάθισε».

Ακολουθεί μια παραισθητική σκηνή -που μας εισάγει στον ρευστό, μυστηριώδη, αβέβαιο, αινιγματικό κόσμο της Σωτηροπούλου- όπου εκείνη βρίσκεται στο πεζοδρόμιο από τη μια πλευρά της Avenida και παρακολουθεί όσα γίνονται στην άλλη πλευρά, με τον ζητιάνο -ή μήπως είναι σαμάνος;- να είναι κολλημένος δίπλα της και εκείνη να προσπαθεί να θυμηθεί τι είναι αυτό που έχει ξεχάσει, τι υπήρχε πριν, αλλά και πριν από το πριν. Κάθετα ώρα εκεί, στο φανάρι, το οποίο από πράσινο γίνεται κόκκινο και μετά πάλι πράσινο, δίκως να μπορεί να κάνει το καθοριστικό βήμα: να περάσει από την «καλή» ασφαλή πλευρά της Avenida στην «κακή» πλευρά. Εκεί όπου «μόνο υπηρέτες και κυρτοί κυκλοφορούν με τα πόδια»: ένας κόσμος αντιφατικός, πολύχρωμος, ερωτικός, λάνθους, όπου η χαρά συμπλέει με το πένθος σε έναν αδιαχώριστο ξεφρενο χορό. Βλέπει, παρατηρεί με πεισματική προσήλωση, είναι εκεί, παρούσα, με όλες τις αισθήσεις σε εγρήγορση.

Όλα αυτά όμως είναι μια πρώτη «επιφανειακή» ανάγνωση. Γιατί η δράση αλλού εξελίσσεται. Το μυαλό της δεν μπορεί να σταματήσει να σκέφτεται το πριν, αλλά και το πριν από το πριν.

Άλλωστε η εναρκτήρια φράση της νουβέλας είναι ενδεικτική: «Το πρόβλημα είναι οι γιατροί, όχι ο καρκίνος». Οι αναμνήσεις εισβάλλουν με σαρωτική δύναμη. Αλλά ούτε αυτό είναι ακριβές. Τα πάντα είναι ήδη εδώ, πάντα ήταν. Το

παρελθόν είναι το παρόν της. Μια εσωτερική φωνή ανεξάρτητη από τη θέλησή της. Η ονειρική ατμόσφαιρα εναλλάσσεται με τον ωμό ρεαλισμό. Σελίδες ανθολογίας οι σκέψεις για τους γιατρούς, για τις ουρές έξω από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, για τις ώρες και τις μέρες μέσα στη ΜΕΘ, σ' αυτό το σύνορο μεταξύ ζωής και θανάτου. Και πάντα ο εαυτός που αναρωτιέται τι θα μπορούσε να κάνει και δεν το έκανε. Πώς θα μπορούσε να σταθεί απέναντι σ' έναν άνθρωπο που πεθαίνει; «Όταν θυμάται τον εαυτό της εκείνη τη μισή ώρα μαζί του, της φαίνεται αποτρόπαιος».

Η γλώσσα της Σωτηροπούλου εκπέμπει ωματικότητα. Η εναρκτήρια φράση μένει κολλημένη στο μυαλό. «Αν αποκτούσε η φράση σώμα, θα ζάπλωνε πάνω στο τραπέζι με τα πόδια να κρέμονται στο πλάι και θα λαγοκοιμόταν παραμονεύοντας την κατάλληλη στιγμή». Οι φράσεις της Σωτηροπούλου έχουν σώμα. Στον ύπνο της ονειρεύεται τη λέξη «πεοφορά». Μια λέξη που δεν τη συνοδεύει καμία εικόνα, όπως «όταν λες τη λέξη ποτήρι και σχεδόν αυτόματα σχηματίζεται στο μυαλό σου ένα αρχέτυπο ποτηριού». Υπάρχει μόνο η λέξη, «η αντικειμενική της ύπαρξη». Όμως η γλώσσα από μόνη της δεν είναι πάντα αρκετή. Κάποιες φορές πρέπει να αλλοιωθεί, να συμπληρωθεί, να φτάσει στα όριά της για να αποδώσει το μέγεθος της συντριβής: «Το ουρλιαχτό θα έπρεπε να γράφεται με δύο λ».

Οι λέξεις επιλεγμένες με σχολαστική ακρίβεια, έτσι που καμιά να μην περισσεύει και καμιά να μην λείπει, έχοντας και οι ίδιες «σώμα», αποκαλύπτουν το μέγεθος και ένα είδος ωματικού αποτυπώματος της απουσίας.

• INFO

Έρη Σωτηροπούλου, «Σενιορίτα»
Εκδόσεις Πατάκι
Σελίδες: 72
Τιμή: 5,49 ευρώ